

vlado teh naših političnih palčkov in kraljičkov ni nikdo zadovoljen, je nikdo ne odobrava, ta vlada je v škodo celi trobratski nam državi. Da so vladni demokrati in socialisti res pravi palčki, nam dokazujejo njih narod in državo goljufivi poleti v politične, valutne in gospodarske višave.

Prehrana in delo.

Tako dolgo in dolgo so prekuhavali demokrati in socialisti valutno vprašanje, da so skuhalo brozgo, katero odklanjajo sedaj vse stranke, namreč zamenjavo dinarja s krono v razmerju 1:4. Potom te izmenjave bodo prizadeti vsi sloji, najbolj seve zopet naš kmetijski stan. Edina narodu koristna izmenjava bi bila 1:1, da dobimo novi denar in se prepriči utihotapljanje avstrijskih bankovcev. In to našo valuto v izmenjavi 1:1 bi naj popboljšalo po vzgledu Nemcev — čelo. In za delo, osobito industrijo, bi morala skrbeti država. Kako pa? Z dobro prehrano ljudstva. Povsod med delavskimi sloji imamo dan na dan štrajke, in zakaj? Delavstvo stavka radi pomanjkljive prehrane. Kaj pomagajo dnevno večje plače delavstvu, kruha mu naj da država, pa bodo takoj nehali štrajki! In tega kruha bi država lahko dala, ker smo poljedelska država, ki je že izvozila na stotisoče vagonov žita v inozemstvo. Zakaj ta izvoz, ko nam pa tu doma manjka kruha, je že koruza po 6—7 K 1 kg in moka veliko nad 10 K 1 kg. Ako bi se bili ti stotisoči izvoženega kruha, mesa in masla porazdelili po znižanih cenah med ljudstvo, bi ne bilo štrajkov, bi imeli ljudje večje veselje do dela, bi rastle naši proizvodnje in bi se boljšala naša valuta, kakor pri Nemcih, kjer se dela z veseljem in brez stavk. Kruh pa bi naj Jugoslavija izvažala še le tedaj, ako bi bili mi v kraljevini vsi siti, zadovoljni in pri delu.

Prehrana in industrija.

Država bi naj podpirala z dobro prehrano industrijo. Industrija bi dvigala valuto. Zakaj se tu pri nas ne stavi tovarn in se ne začne z drugimi podjetji? Ker nobeden tozadevni podjetnik ne more več in

se ne upa preživeti in prehraniti delavstva. Obrtniki, ki so imeli se pred kratkem po 10—20 delavev, jih sedaj odpuščajo, ker ni dobili prehrane. Ako bo naša demokratsko-socialistična vlada še izvažala prehrano, bo pri nas delo vedno bolj pojemalo, se bodo dnevno ponavljali štrajki in do kaknega razvitka in napredka v industriji sploh prišlo ne bo. Ako pa pri nas ne bo veselja do dela in podvzetnosti za industrijo, bo naša valuta vedno slabša pri vsej sedanji izmenjavi 1:4. Naše delo, industrija in valutno stanje so v zvezi s prehrano, katero vodi v ljudsko nezadovolje in v državno škodo demokratsko-socialistična vlada beograjskih palčkov.

Vlada in prehrana.

Ko je bil dr. Korošec minister prehrane, je bilo dovolj kruha, ni bilo štrajkov, delo je šlo izpod rok, zanimanje za našo industrijo je raslo. Sedaj pa, ko krmari prehrano socialist Bukšeg, pa imamo samo štrajke, skoro nič kruha in vedno večjo draginjo. — Pod vlado palčkov (demokratov in socialistov) se ne bo nikdar narod oživel za delo in industrijo in vse ministrske preizkušnje glede valute bodo popolnoma zaman.

Naša vlada bi se morala zavedati, da je naša država na vse strani razpokana hiša, katero je pretresal potres svetovne vojne skozi pet let. Ako se hoče razpokano in razdrlo hišo popraviti, se mora iti na delo. Ako mislijo gospodje ministri, da bodo popravili razpokano hišo naše valute samo z naredbami pri zeleni mizi, se motijo. Treba bo vendar se enkrat lotiti dela in delo zahteva prehrano!

Edino poljski pridelki, katere pridelujejo naš vrli kmet, lahko dvignejo našo valuto, pa le tedaj, ako jih država ne bo lahkomišlno izvažala, ampak uporabljala doma v zadovolje ljudstva, povzdigo dela in za napredek naše industrije.

Naš jugoslovanski kmet nam lahko zboljša naše denarne zadeve pod vodstvom pametne vlade, ki bi znala ceniti, da so poljski pridelki — zlato za našo državo in ne za tujece in sovražnike.

Osebná dohodnina.

(Piše Ivan Vesenjak.)

V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ sem v kratki notici naznanil, da bom pisal o osebni dohodnini; pri tem sem omenil, da so ponekod odmerili ta davek krivično. Gospod državni pravnik Gracelj je to opazko zaplenil; zato je cela notica zmedena. Gotovo bo skušal utemeljiti svojo preveliko vneto, z znano neslano trditvijo, da hujskamo proti državi in ne vem še kaj. Bodi njemu in enakim tukaj v uvodu jasno in glasno povedano, da deluje in hujška proti državi, kdor brani govoriti in pisati resnico, kakor dela to g. komisar s svojo cenzuro in pa tisti, ki odira našo ljudstvo z neprimernimi drakonimi predpisi davkov, kateri čisto ne odgovarjajo ne duhu, ne besedi zakona samega. Da taki predpisi niso socialno pravični in gospodarsko pametni, to se mi ne zdi potrebno še posebej povdarjati. Krivico in nespametnost pa bomo pobijali v besedi in pismu, ker smo ljudstvu odgovorni in hočemo zanj red in pravičnost in ker ljubimo državo, katero smo z vsem sreem hoteli. Seveda ne takšne, kakor so nam jo sedaj naredili lažidemokratski politiki in njihovi podrepaniki. Po tem potrebnem uvodu za radi nepotrebne cenzure pridemo k stvari sami!

Temeljne napake in krivice.

Osebná dohodninski davek se predpisuje in pobira na podlagi zakona o osebnih davkih z dne 25.

oktobra 1896 ter dodatnega zakona ali novele z dne 23. januarja 1913. Če prebiramo takratne razprave in izjave ministrov in poslancev, se takoj prepričamo, da s to davčno postavo ali zakonom nihče ni mislil zadeti pretežne večine tistih, katerim se sedaj zadnja leta, posebej pa še leta 1917, 1918 in 1919 davek predpisuje.

Prva temeljna napaka in krivica je, da se davčne oblasti nedosledno držijo glede davka prostega zneska besedila in ne duha zakona. Kakor znano, je kot neobdavljlivo eksistenčni minimum, to je znesek, ki je brezpogojno potreben, da mu zagotovi obstoj, 1600 kron. Ta vsota je bila določena pred vojno in vsak otrok ve, da sedaj niti desetkratni znesek nima za davkoplačevalca tiste gospodarske vrednosti, kakor je imel pred vojno znesek 1600 kron. Tega dejstva se je zavedala tudi že uprava razpadle države sama, saj je oprosila vse svoje državne uslužbence vseh pristojbin in davčin, posebej še tudi osebne dohodnine. Ako torej eksistenčni minimum 1600 kron ni bil več gospodarsko in socialno primeren in pravičen za uradnika, potem velja ravno ista za našega kmetkega posestnika in obrtnika! Če primerjamo dohodek in stroške kmetkih gospodarstev pred vojno z dohodki in stroški od leta 1917 naprej, potem moramo priti do edino pravičnega sledečega zaključka: povprečno so za vsako poedino gospodarstvo eksistenčni

Jaz sem tovarišu prikimal, čakala sva dolgo, da se je pokazala na cesti v daljavi v oblaku prahu orjaška človeška postava. Proti nama je stopal možvelikan prav v dostojanstveno odmerjenih, počasnih korakih, v rokah je nesel ceker. Spoznal sem ga že od daleč. Kdo bi ga ne prepoznal Bindekovega Janža, kateremu so naprtili in usilili dokaj nelepo in nedostojno ime kuzla (psica). Bil je mešetar: konjski, živinski in svinjski, sploh povsod pri kupčiji in prodaji, kjer se je trgovalo s četveronožci in se je dobilo kaj mokrega za go grlu za uslugo par dobrih besed. Ravno radi njegovega letanja in tekanja so mu izmislili razni zlikovci, da je kuzla. Bindek tudi ni zamerjal tega priimka, ker je bil dobrodušen, potrpežljiv in do skrajnosti nezamerljive narave. Podal nama je roko, kar nič se ni obotavljal, da bi ne bil voljan slediti prijaznemu povabilu dveh gospodov.

Krčmarica se je pripeljala, posedli smo za mizo in kupice so zakrožile. Janža je bil dostojno hvalnega obnašanja, le tintam mu je siknil in ušel iz za zapaha mešetarjskih ust kak vrag in zlodejgavze mi onega stražmojstra, ki ga je bil ovađil zahrbtno na vojaško oblast, da je švercar in brezdelni stepuh, ki bi pa prav lahko služil pri kaki delavski kompaniji. Na to ovađbo je moral nekam na Zgornje-Stajersko, kjer se pa presodili, da ima za hojo preveč ravne podplate in so ga poslali domov. Sedaj je zopet doma pri mešetarji, pa ob 70 gld, katere je potrošil pri vojaki, ga je le spravil presneti ovađub. Po tej povesti o svojem vojaškem pohodu je mož potegnul iz kozarca in je bil mnenja, da o kakih kanonskih kuglah in streljanju ni čul nič, ker ni bil na fronti.

Precej časa smo si bili dobri vsi trije, ločili bi se bili v vsej zastopnosti in bratski ljubezni, da ni pribrenčala v sobo Stuklova Lenka. Čokato zastavljena in na debelo prikrojena ženska je bila videti razigrane volje in prav napredno in podjetno od našaj zavezani robe je svedočil vsakemu opazovalcu,

odnošaji sedaj slabši, kakor so bili pred vojno in vendar ravno isti gospodarji z ravno istim posestvom sedaj plačujejo osebnodohodninski davek, medtem ko ga prej niso. To izvira iz dejstva, ker naše davčne oblasti ne upoštevajo duha zakona, temveč se držijo krivično in na škodo ter krivico ljudstva le besedila. Mi smo v naših organizacijah, na shodih, v časopisju in osebno pri davčnih oblastih gori do finančnega ministra in v Narodnem predstavništvu opozarjali na to ter zahtevali kot neobdavljliv znesek 10 tisoč kron. Pod pritiskom javnega mnenja se je morala odločiti tudi pokrajnska vlada, da v tem smislu pritiska na finančnega ministra. Upajno torej, da se krivica krivica nad našim ljudstvom odpravi in se neobdavljlivo eksistenčni minimum zviša od 1600 kron vsaj na 10 tisoč kron. To je neobhodno potrebno in pravi socialni in gospodarski rop nad našim kmetiskim ljudstvom vrši oni, ki tega noče izpeljati, temveč navija davčni vijak enostransko in krivično.

Nesoglasje z duhom zakona in krivica je še tem večja, ker priračuna na podlagi odmerjenega osebnodohodninskega davka davčna oblast kar kratkoma tudi takoimenovani davek na vojne dobičke. Tako zaide med vojne dobičkarje sedaj marsikateri ubogi davkoplačevalec, ki ne more oskrbeti s svojimi dohodki niti potrebne oblike in obuvala za sebe in svojo družino!

Ako bi naša davčna oblast upoštevala duh zakona o osebni dohodnini, bi odpadlo na tisoče pri- tožb in vršila bi to, kar je v današnjih dneh socialno pravično in gospodarsko pametno. Tako pa s sedanjim svojim ravnanjem vzbuja upravičeno nevoljo ljudstva nad državno upravo in izziva našo odločno obsodbo. Nismo proti davkom, ali proti temu smo, da bi nam davčna oblast z napačnim razumevanjem in enostranskim tolmačenjem zakona o osebni dohodnini gospodarsko ubijala našega kmeta in obrtnika.

Tako smo videli glavno ali temeljno napako in krivico pri odmeri osebnodohodninskega davka. Prihodnjič si hočemo ogledati še nekatere, ki izvirajo iz krivde davkoplačevalcev samih in iz vsakovrstnih okolščin pri odmeri osebne dohodnine.

Vprašanje na g. Mrmolja in njegove laži-samostojne tovariše.

(Piše spodnještajerski posestnik.)

Ze nekaj desetletij opazujem, da prihajajo zmiraj nekaj mesecev pred volitvami k nam ljudje z različnimi kričnimi in vabljivimi imeni. Letos ste prevzeli Vi, g. Mrmolja, to nalogo z naslovom „Samostojna Kmetijska Stranka.“ Meni se zdi, da menjate Vi, g. Mrmolja, imena strank, vsebino programov in kraje svojega delovanja čisto tako, kakor se spreminja žaba v mlaki; najprej je jajce, potem žabji vujec in nazadnje žaba. Edino eno vam je vse leta ostalo — stalno hujskanje proti stari pravi krščanski in kmečki naši organizaciji. Nad to tudi vedno regljate, kakor kakšna žaba.

Vi pravite, da hočete kmetškemu stanu pomagati. Jaz pa pravim, da ste samo hujška in linavec. Če bi Vi res imeli našo slovensko zemljo in kmetijski stan tako radi, kakor sami trdite, zakaj pa ne greste nazaj na Goriško? Kdor res ljubi domačijo, je ne zapusti. Če je izgnan, pa se vrne. Če je podeta hiša, si postavi drugo, a zemlje, slovenske kmetiske zemlje ne pusti za nobeno ceno. Tako ravna narodnjak in pravi kmet.

mati so samozavestnega značaja in razvito klopotavega jezika. Zavrtela se je na peti na sredi sobe, se obrnila proti nam in menila:

„Kako pa to, toliko je žensk sedaj, pa sedite okrog mize sami možki. Vsaj 21 babnic bi se vam lahko pridružilo, pa še edne nimate.“

„No, no, kaj boš ropotala z jezikom, Lenka, le pij, sedi in tiho bodi“, jo je tolašil Bindek. Lenka je prisedla, pila in bili smo štirje krog mize. Stukla se je venomer opikavala v mešetarja, ga zbadala in povpraševala, kod neki se je tepel po fari, da je zašel med gospodo, kjer pije zastonj in kolikor hoče. Bindek se je odrezaval slabo, v jeziku ga je prekašala in nadkriljevala Lenka. Najbistroumnejši Janžetov odgovor na vsa Lenkina jezična polena pa je bil predlog:

„No, Lenka, pa daj se ti za en liter, če imaš res toliko, da ti ni treba popivati zastonj in pri drugih.“

Stukla je hušnila po koncu, se podprla v bok, udarila z desnico ob mizo s krepko zatrditvijo:

„Kaj, stepuh mešetarjski, danes lahko pijes do nezavesti, vse plačam jaz.“

Lenka je odrzela s praznim litrom, Holgo je ni bilo nazaj. Postavila je na mizo polnega, dregnila z nogo Bindeka, češ:

„Poskusi, če bo za tvoje grlo in želodec!“

Bindek je pokusil, odstavil, pogledal zapeljivo smehljajoče sosedo in jo pobozal s toplo pohvalo:

„Lenčica, ti moja Lenka, ta pač ta. Boljši je od onega, ki smo ga pili poprej z gospodoma.“

Lenka si je ponosno nategnula škrtice na ruti, trčili smo vsi štirji in menili, da smo se sicer sešli v tem žalostnem vojnem času preko prelazov in z razpotij, pa se zabavamo dobro in v bratski ljubezni, kot bi bili v sami Kani na Galilejskem.

(Konec prihodnjega.)

Organizirati hočete tukaj? Ze desetletja ste živel v akuzah organizirati na Goriškem. Zakaj pa li vam Vaši ožji rojaki ne zaupajo? Zakaj jih puščate Vi sedaj same, ko bi pač dobrih zagovornikov in tolažnikov najbolj potrebovali v laški sili in svoji po vojni povzročeni bedi? Glejte, idite tja in ne delajte pri nas nepotrebne zgage!

Ali Vas morda tam nočejo? Če so vam med goriškimi vašimi domačini, kateri Vas poznajo, rojstna tla nezanesljiva ali prevročna, potem ne zaslužite zaupanja med nami, ki ste nas ogrdili kot zaostale in starokopitne kmete.

Vašo in Vaših lažisamostojnost smo najbolj spoznali ob rojstvu Samostojne, ko ste se šli vsi skupaj pokloniti svojemu krsnemu botru dr. Žerjavu. Dalje smo jo spoznali na obnem zboru Slovenske kmetijske družbe, kjer se je združilo vse liberalstvo in trgovsko odelništvo v Samostojni in je blatilo poštenega in delavnega ter razumnega kmeta Iskra. Vaš politični krsni boter dr. Žerjav vam je sedaj dal tudi že nov

občinski volilni red. Pač samo za to, da bi bili za njegovega političnega rabeljina proti nam. Gliha vkup štrih, pravimo mi, zato prav dobro pašejo skupaj — najhujši zatiralec svobode kmetijskih občin dr. Žerjav in Mrmolja s svojimi laži-samostojnimi tovariši.

Se eno vam imam javno povedati! V naši Slovenski Kmečki Zvezi se zbirajo vsi, ki so poštenega, narodnega, verskega in kmetijskega mišljenja in tudi hočejo v tem duhu delovati. Če vi hujskate in govorite proti nekaterim našim sinovom, ki smo jih spočeli mi kmetijski očetje in so jih rodile in vzgojile naše poštene kmetijske matere, potem pač pljuvate po kmetih samih. Zato pa le rajši pojdite na Goriško svoje črešnje saditi in zobati! Zadositi ste nam škodovali s svojo izjavo in baharijo o čistih dohodkih v Beogradu. Zato sedaj socijalni demokrat minister Korač in drugi lahko trdijo, da si je kmet nadrl denarja, saj ste vi rekli, da ste imeli v enem letu na pet oralih 30.000 K čistega dobička.

Organizirajte kolportažo (razprodajo) „Slov. Gospodarja in Straže!“

Listi so se podražili. Marsikdo si ne bo mogel več za celo leto naročiti naših listov. Vendar bi jih mnogi radi sproti kupovali, zlasti ob nedeljah. Zato je treba v vsaki župniji

organizirati kolportažo

to je raznašanje, ponujanje in prodajo naših časnikov!

V bivši avstrijski državi ni bilo svobodne kolportaje, deželna vlada v Ljubljani je takoj spočetka dovolila, da se smejo razne tiskovine, v prvi vrsti časniki javno na cesti, v gostilni itd. svobodno raznašati, ponujati in prodajati. Nam nasprotne stranke, demokratska, socijalistična in samostojna pridno izrabljajo to svobodo in z veliko požrtvovalnostjo vsiljujejo in razprodajajo svoje časopise po deželi. Proti temu je samo eno sredstvo: da tudi mi organiziramo kolportajo naših listov „Straže“ in „Gospodarja“.

V vsaki župniji dobite nekoga,

ki bo ob nedeljah, praznikih, sejnih, sploh ob dneih, ko se zbere pri farji cerkvi več ljudi, pred cerkvijo razprodajal naše liste. To nalogo lahko prevzame organizist ali mežnar, ali kak drug mož, ali fantek, če je še tudi komaj iz šole, ali pogumno dekle! Ni pa dovolj, da bi se prodajali naši listi samo v stacioni, tam jih prav malokdo kupi.

Kake ponujaj in razprodajaj naše liste?

Premalo bi bilo, če bi z „Gospodarjem“ in

„Stražo“ samo mirno stal pred cerkvijo. Ampak živahen moraš biti! Kliči ljudem: Straža! Gospodar! Hodi pred cerkvijo od gruč do gruč ter ponujaj! Pa ne le pred in po sv. opravilu, ampak ves čas, dokler se zbirajo ljudje kje blizu cerkve, razprodajaj liste. Od cerkvenega opravila ne grado vsi domov; nekateri čakajo popoldanskega opravila ter se zbirajo ali v izobraževalnem društvu ali pred cerkvijo. Idi s časnik za njimi! V večjih župnijah si organiziraj kolporter svoje pomočnike, podkolporterje po posameznih občinah ali vaseh!

Za svoj trud

dobiš 20% nagrade,

to je peti del izkupička. Od vsakih 60 vinarjev, ki jih dobiš za eno številko „Straže“ ali „Gospodarja“, je 12 vinarjev tvojih: Od neprodanih števil odreži glave, to je zgornji del ali napis Slov. Gospodar in Straža ter jih pošlji takoj prve dni vsakega meseca nazaj kot tiskovino. Vsak kolporter dobi mesečno od upravištva račun, ki ga poravna po položnici.

Le brž na misijonsko delo!

Dobite v vsaki župniji takoj nekoga, ki bo razprodajal naše liste in naznanite upravištvu, koliko števil naj vam pošlje „Gospodarja“ oziroma „Straže“.

Ne pozabimo: Delo za katoliško časopisje je misijonsko delo!

Politični ogled.

Jugoslavija.

Ultimatum entente. Takozvana entente, ali pravzaprav Francija, Angleška in Italija, so stavile naši državi „ultimatum“, ali, kakor bi rekli po domače: „zadnje besedo“, s katero zahtevajo, da naj se na sledeči način pobotamo z Italijo: Italijani obdrže celo naše Primorje in še del Kranjske. Mesto Reka z okolico postane samostojno pod nadzorstvom zveze narodov. Tudi mesto Zader v Dalmaciji postane na podoben način samostojno. Poleg tega dobe Italijani tri dalmatinske otoke, ostali otoki in Dalmacija ostanejo pri Jugoslaviji, toda ne smejo se rabiti v nobene vojaške namene. Po teh določbah dobe Italijani sledeče: 1. mi smo popolnoma odrezani od morja; 2. Jadransko morje je popolnoma laško morje; 3. Lahko dobe take meje, da nas lahko napadejo, kadar se jim zdi, a mi se ne moremo braniti; pod Italijo bi bilo do 500.000 Jugoslovancev, med tem, ko bi ne bilo v naši državi skoraj nobenega Laha. Te zahteve so po celi Jugoslaviji izzvale vihar ogorčenja. Začeli so se prirejati protestni shodi in manifestacije. Najhujše je bilo v Beogradu, kjer je množica celo napadla taško poslaništvo. Narodni Svet za neodrešeno domovino je priredil veliko protestno zborovanje v Mariboru in protestna zborovanja v Rušah in St. Ilju. Protestiralo se je tudi na shodih vseh strank. Pod takim pritiskom je ostala beogradska vlada še zelo krepka in je zahtevo entente odbila. Ker se je tudi Amerika jasno izjavila, da drži z nami, se je pričela entente umikati in želi zopet barantati. Ako se bo vlada dobro držasramni v svojih zahtevah.

Prenovitev vlade. Neprenehoma se govori, da se bo osrednja vlada v Beogradu, kakor tudi pokrajinska vlada v Ljubljani preosnovala, pa ne pride do nobenega uspeha. V Beogradu so se pogajali ministri z voditelji nasprotnih strank, med njimi tudi z doktorjem Korošcem. Bila bi res skrajna poteza, da se sestavi nova vlada, v kateri bi bile zastopane vse važnejše stranke. Le na ta način bi bilo mogoče varovati koristi in ugled države na zunaj. Dr. Korošec je to razumel in je postavil presenetljivo lahke pogoje. Glavna njegova zahteva je, da se skliče državni zbor. Za-se ne zahteva nobenih ministrskih sedežev in sploh nobene udeležbe pri vladi, obljubil pa, da se bo njegova stranka omejila samo na stvarno kritiko in bo drugače v vsem podpirala delovanje državne zborna in najnovejša poročila vede celo povdati, da bo državni zbor sploh razpuščen. Potem pa naj govore volitve!

Spremembe v pokrajinski vladi za Slovenijo. Samodržec v Ljubljani dr. Žerjav je odstopil kot predsednik Slovenije. Njegov naslednik v predsedstvu za Slovenijo

liberalni brat in dosedanji trgovski minister dr. Alber Kramer. Trgovski minister je postal dr. Vinko Puc, libe ralec in bivši advokat v Gorici.

Srbski radikalci, ki so se nekaj malo ogrevali za skupnost z drugimi jugoslovanskimi plemenimi ter povdarjali predvsem srbstvo, postajajo vedno bolj navdušeni Jugoslavo. Je pač vpliv naše stranke, da je s svojimi stiki z radikalec ogreva to stranko za jugoslovansko vzajemnost.

Medmurje. Ravnikar je dr. Korošec prepo toval hrvatsko Prekmurje, ki meji na slovensko Prekmurje. Obhodil je vse župnije ter organiziral v tem kraju našo stranko. Sploh se na Hrvaškem naša stranka zelo utrjuje.

Narodni Svet za neodrešeno domovino. V nedeljo se je v Ljubljani vršila glavna skupščina Narodnega Sveta za neodrešeno domovino ter izvolil tudi trajni glavni odbor. Naloga te organizacije je, da — tvori politično zastopstvo prebivalcev zasedeljenih pokrajin, obenem pa tudi skrbi za koristi iselencev iz onih krajev ter jih med sabo druži.

Italija.

V Italiji so zopet izbruhnili hudi železniški in drugi štrajki. Ponekod so počivali skoraj vsi obrati. Zadnja poročila pravijo, da železniški štrajk pojena. Toda ako zaenkrat ugasne, bo izbruhnil kmalu zopet novi. Gospodarske razmere so v Italiji silno slabe, draginja, pomanjkanje, država je izgubila dva najvažnejša vira dohodkov: promet s tujci, ki so v časih obiskovali Italijo in pošiljave laških delavcev, ki so delali v tujini in pošiljali zaslužek domov. Ob enem ima pa država grozne stroške, zlasti radi tega, ker je zasedla naše kraje in mora vsled tega držati pod orožjem mnogo vojaštva. Med socijalisti v Italiji se zelo širi boljševiška struja.

Cehoslovaška.

Cehi so zasedli košček pruske Slezijske, ki jim je bila prisojena v Parizu — vsega skupaj 59 občin. Na Tešinskem se vrše priprave za ljudsko glasovanje, ki naj odloči, če pripada ta dežela češki ali poljski republiki. V državnem zboru se sedaj posvetujejo, kakšne pravice naj odmerijo Nemcem, ki prebivajo na Češkem, in kako urediti denarno vprašanje, kar se ima izvršiti z oddajo premoženja. A se ne morejo pogoditi, kako bi se ta oddaja izvršila. Sicer vladajo v državi socijalisti, med strankami so zelo hudi medsebojni boji, širi se pa tudi gibanje za odpud od katoliške cerkve.

Avstrija.

Na Dunaju ugibljuje samo eno: ali bo Amerika pomagala ali ne. Treba je živeži in denarja, država je že čisto na kantu, prodali in zajedli so vse, kar so mogli. Državni kancler dr. Renner dirja po

svetu in prosi pomoči. Bil je pri Francozih, pri Čehih, rekel je, da pojde udi v Beograd. A izdatne pomoči ni in samo Amerika bi zamogla obilneje pomoči.

Madžarska.

Na Madžarskem so bile volitve. Nekaj izev še ni znanih, vendar toliko je gotovo, da so socijalisti popolnoma tepeni, nekdanji liberalci so ršili samo par mandalov, zloglasna Košutova stranka je izginila, najmočnejši stranki sta: k rševsko-narodna in pa kmetijska stranka. Obe stranki imata dve skupni točki: nasprotstvo do Zidov in želja, da se odpravi republika in vpostavi kraljestvo. Sicer pa smi ne vedo, koga bi izbrali za kralja in to tudi ne bo lahka reč.

Rusija.

Povseh državah zmogovite entente je zavlada grozen strah pred boljševiki. Zlasti je ta strah prevzel angleške in francoske državnike. V Ameriki love boljševike kot muhe, kar je tujcev, jih nalagajo na ladje in odpošljajo v domače kraje nazaj in zlasti na Rusko. Domačine pa ograjajo na samotnih otokih, da ne okužijo še nedolžnih prebivalcev s svojimi nauki. Kakor že znano, so na Ruskem boljševiki strahovito naklesili takozvane ruske generale, ki so jih hoteli premagati s pomočjo entente. Najmočnejšega med njimi, Kolčaka, so celo vjeli, Denikina in Judeniča pa čisto razbili in vrgli prav na rob ruske države. Pričakovalo se je, da se bodo po teh zmagah obrnili proti Poljakom in Rumuncem, ki so jira naj bližji. A naredili so obratno. Vrgli so se v nasprotni smeri v Azijo, zbrajo Mongolce, Kitajce, Turke, ter druge divje azijske narode, s katerih pomočjo hočejo vdreti v Indijo, ki je angleška last. Ta prebogata dežela je vir bogastva in moči angleške države. Ako izgube Indijo, je konec Anglije. Radi tega se Angleži v groznem strahu. V strahu so pa tudi Poljaki in Rumuni, ki so najbližji sosedi Rusov. Ako boljševiki udarijo nanje in prederajo na eni strani na Nemško, na drugi na Bolgarsko, je cel mir, kot so ga delali v Parizu, razbit na črepinje. Vsled tega je naglo odpotoval ne Poljsko glavni načelnik ententnih čet, slavni general Foch, da prevzame na poljski meji vodstvo zoper boljševike.

Kmetska Zveza. Naznanila.

Shodi Kmetske zveze v nedeljo, dne 6. februarja se vršijo: po sv. maši pri Gornji Sv. Kungotiv Soti, v Keki pri Hočah v gostilni Lebe popoldne ob 3. uri. V Ziech po ranem sv. opravilu.

Shod Kmetske Zveze v nedeljo v Pobrežju v šoli ob 2 uri popoldne. Pogovor glede volitev in sestava kandidatne liste.

Izobraževalni tečaji, ki jih prireditu Kmetska zveza in Krševsko-Socijalna zveza, se vršijo po tem-le redu: v četrtek dne 5. februarja v Ptujju, v soboto, dne 7. februarja v Središču, v torek, dne 10. februarja, pri Sv. Križu na Murskem polju. Se enkrat pozivamo vse zaupnike, da poskrbijo za številno udeležbo. Pridejo naj možje, žene, mladeniči in dekleta. Začetek povsod ob 2 uri popoldne.

Poročila.

V Beltincih v Prekmurju se je pretekli teden vršil telovadni tečaj za prekmurske Orle. V nedeljo, dne 1. februarja pa je bil podučni tečaj za širje občinstvo. Udeležili so se ga v velikem številu možje in mladeniči. Govorili so dr. Hohnjec, Vl. Pušenjak, dr. Slavič, predsednik zveze Orlov F. Pirc in drugi govorniki, med njimi domači kaplan Lejko. Kmetska zveza je dne 2. februarja popoldne priredila na Cvenu (Ljutomer) politično zborovanje, ki je bilo izvršno obiskano. Prišlo je tako veliko število mož, da jih je bilo veselje gledati. Z veliko pozornostjo in z vsestranskim prihrjevanjem so vrli možje evenske občine sprejeli poročilo, ki ga je podal poslanec dr. Hohnjec. Govorili so še tudi F. Magdič, Jakob Rajh in Karba, ki je predlagal naslednji dve resoluciji, ki sta bili soglasno sprejeti: 1. Zborovalci na shodu Kmetske zveze na Cvenu dne 2. februarja protestirajo zoper vsako kršitev občinske avtonomije in zoper vladno nakano, da bi se na Murskem polju občine strdale v veliko celoto, ter zahtevajo, da ostane vsaka občina v istem obsegu, kakor ga je imela poprej, k večjemu, da se ustvarijo, kjer je to utemeljeno v krajevnih razmerah, še manjše občine. Izkušstvo namreč potrjuje in večletno delovanje občinskih zastopov dokazuje, da se le na ta način da ugoditi krajevnim posebnostim in potrebam prebivalstva in da pri tem ostanejo stroški za občinsko upravo primeroma majhni. 2. Zborovalci odločno zahtevajo, da se volilna pravica podeli kmetskemu žensstvu ravno tako kakor moškim.

Ribnica na Pohorju. V nedeljo, dne 1. februarja smo imeli po ranem sv. opravilu krasno obiskan shod Kmetske zveze. Ta shod je bil odgovor na hujskiški shod socijalnih demokratov pred 14 dnevi. Govornik g. Krajnc je razjasnil sedanja politična in zlasti gospodarska vprašanja, označil nam nasprotne stranke in slednjije razložil, kaj je Kmetska zveza, kaj hoče in kaj je že storila za kmetsko ljudstvo. Opozorjal je: za nižje in srednje sloje, zlasti za kmetstvo ljudstvo bo v naši državi le tedaj dobro, če bo vladala pravičnost; pravičnost pa bo zavladala le tedaj, če bodo vodila javno življenje in politike krševan-